

Реферат
на кваліфікаційну (магістерську) роботу
«Особливості розвитку самооцінки у підлітковому віці»
магістрантки спеціальності 053 Психологія
Шутько Тетяни Іванівни

Обсяг роботи – 76 с. **Кількість таблиць** – 2 табл. **Кількість рисунків** – 4 рис. **Список використаних джерел** – 96 найменувань, з них 1 – іноземною мовою.

Об'єкт дослідження – самооцінка учнів підліткового віку.

Предмет дослідження – особливості розвитку самооцінки у підлітковому віці.

Мета дослідження – визначити сутність поняття «самооцінка» та розкрити особливості розвитку самооцінки у підлітковому віці та розробити психологічні рекомендації щодо розвитку самооцінки в учнів підліткового віку.

Завдання дослідження: визначити сутність поняття «самооцінка» та розкрити передумови її виникнення; розкрити специфіку прояву самооцінки у учнів підліткового віку; дослідити особливості прояву самооцінки у підлітковому віці та чинники, які впливають на її прояв; розробити психологічні рекомендації для розвитку самооцінки у підлітковому віці.

Методи дослідження: теоретичні (теоретичний аналіз та синтез, систематизація, порівняння і узагальнення даних наукових джерел); емпіричні методи (спостереження, тестування, стандартизовані методики); методи обробки та інтерпретації даних (метод описової статистики, кількісні та якісні із застосуванням методів математичної статистики); вивчення та систематизація методів, засобів та прийомів психологічного навчання.

Теоретичне значення результатів дослідження полягає у визначенні основних підходів до визначення поняття «самооцінка»; здійсненні класифікації та характеристики моделей самооцінки; визначенні специфіки розвитку самооцінки у підлітковому віці; виокремленні та характеристики чинників, які впливають на неї.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що розроблені рекомендації будуть сприяти розвитку самооцінки у підлітковому віці та допоможуть в роботі практичного психолога навчального закладу та класного керівника.

Висновки. Самооцінка є складним особистісним утворенням і належить до фундаментальних властивостей особистості. Самооцінка – це прагнення знайти своє місце в житті та затвердити себе як члена суспільства, і в очах інших, і в очах самого себе. Розвиток самооцінки є відмінною рисою особистості підлітка. Особливості самооцінки впливають на всі аспекти життя підлітка, включаючи емоційне благополуччя, стосунки з оточуючими, розвиток творчих здібностей та успішність у навчанні. Численні дослідження в галузі психології показали, що є вищою схильність до депресії є у підлітків з низькою самооцінкою. Одна група вчених виявили, що низький рівень самооцінки передують депресивним реакціям або викликає їх, тоді як інші вважають, що депресивні почуття з'являються першими, а потім включаються в низьку самооцінку. Дослідники вважають, що однією з головних особливостей самооцінки у підлітків є лібералізація самооцінки, тобто прагнення формувати самооцінку незалежно від думки оточуючих. Самооцінка в підлітковому віці виникає в результаті порівняння себе з іншими. Підлітки порівнюють себе за різними критеріями, наприклад успішність в навчальній діяльності, фізичним характеристикам, поведінкою в суспільстві, навичкам. Встановлено, що переважна більшість опитаних респондентів мають середній рівень прояву самооцінки, та лише незначної меншості опитаних високий та низький рівень. Встановлено статистично значущий зв'язок між рівнем прояву самооцінки та такими чинниками, як тривожність та впевненість. У свою чергу, слід зазначити, що не було виявлено статистично значущого зв'язку між рівнем прояву комунікабельності підлітків це може бути пов'язано з тим, що, або треба обрати більше респондентів, або замінити методику на іншу. З метою розвитку самооцінки було розроблено та запропоновано тренінгове заняття.

Ключові слова та словосполучення: самооцінка, самосвідомість особистості, самоповага, підлітковий вік,